

Naši dopisi.

Janeževo Brdo na Notranjskem. (Javna zahvala.)

Podpisano županstvo šteje si v sveto dolžnost, s tem slavni c. kr. kmetijski družbi kranjski, katera je tukajšnji občini knjižice: „Opis sadjereji škodljivih mrčesov“, „Mlekarstvo“ ter „Stelja in gnoj“, vsega skupaj 20 odtisov brezplačno bila podariti izvolila, javno potjo preiskreno zahvaliti se. Bog povrni slavni družbi ta velikodušni dar stotero!

Županstvo občine na Janeževem Brdu
29. junija 1885.

Iz Vipave 30. junija. — Dne 7. julija, to je v torek, obhajal bode prečastiti gospod Josip Nakus, duhovni svetnik in župnik na Planini pri Vipavi, ravno tamkaj slovesno 50letnico tamošnjega svojega službovanja. Priprave za to izvršujejo se izvanredne. Občinski zastop imenoval ga je planinskim „častnim občanom“. Bog ohrani sivolasega starčka še dolgo!

Iz Kranja 28. junija. — Danes popoldne prenesli smo k večnemu pokoju truplo umrlega meščana in lekarnarja gospoda Seb. Šavnika, ki je po kratki bolezni umrl v visoki starosti 85 let. — Kako visoko so cenili pokojnega očeta našega ljubljenež župana doma in daleč okrog, pričal je veličasten in sijajen pogreb, katerega se je v kljub slabemu vremenu vdeležila brezštevna množica meščanov in pa vnanjih častiteljev pokojnega od blizo in daleč. Blag bodi spomin zaslužnemu pokojniku!

Iz Ljubljane. (Preč. gospod knezoškof dr. Misija) prevzel je pokroviteljstvo delavskega društva v Šentvidu pri Ljubljani in mu je podaril 50 gold. — V nedeljo pa je g. knezoškof blagoslovil kapelico ss. Cirila in Metoda pri oo. Lazaristih.

— (Ljubljanski List) razun družih bojnih člankov prinaša v svoji 142. številki med domačimi stvarmi srdit članek, kateri se v prvi vrsti obrača zoper nek ljubljanski dopis „Pražke Politike“, ki podaja posnetek borbe zoper in za kandidature prof. Šukljejevo v državni zbor. „Ljublj. List“ prišel je zavolj te kandidature v nasprotje tudi z vso našo konservativno stranko, ker ravno pri tej prof. Šuklje uže od prejšnjih časov ni vžival zaupanja. Ne čudimo se tedaj „Ljub. Listu“, z bojaželjno svojo roko seže tudi po „Novicah“. Pa tudi to poseganje „Lj. Lista“ po „Novicah“ je prav nesrečno. — „Novice“ milujejo gosp. deželnega predsednika, da je dopustil v „Ljub. Listu“ politikovanje na račun deželne vlade, kakoršnega bi mu njegov in našega naroda najhujši nasprotnik ne bil mogel boljše preskrbeti. Venec te politike bila je kandidatura prof. Šukljejeva — v resnici past precej neukretno nastavljena naši narodni stranki, katere pa edini „Ljub. List“ ni hotel videti.

Vsaj v čast svoje politike si ne more prištevati „Lj. List“, ako ni znal preračunati si neizogibnih posledic one nesrečne kandidature; zato mu pa tudi resen slovensk politik ne bo štel v čast, ako „Novice“ in „Slovenca“ in pa „Sl. Nar.“ in „Slovana“ s „Škratoma“ in tako dalje deva v eno vrsto in celo v eno vrsto z „Ljublj. Wochenblattem“ in „Neue fr. Presse“ itd.

Mi onega citata o soglasji slovenskega slovstva iz dopisa v „Politiki“ naravno pač nismo mogli razumeti drugače, kakor edino gledé kandidature v dolenskih mestih oziroma gledé provokatorične bojaželjnosti v „Lj. Listu“.

Enako ponesrečilo se je „Lj. Listu“ očitaje, da so politiki grofa Hohenwarta in dr. Bleiweisa nasprotovali vsi slovenski listi. Res je, da sta imela oba ta poli-

tika nasprotnike med „mladimi“ sodelovalci enega naših listov, toda ravno dejanski vrednik „Ljub. Lista“ izvalil se je v onem gnjezdu, kjer so bili najhujši nasprotniki grofa Hohenwarta in dr. K. Bleiweisa, nasproti pa se ne more ne prejšnjemu in ne sedanjemu politiku „Novic“ očitati, da bi ne bila zmiraj neomahljivo stala za grofa Hohenwarta, v prvih vrstah njegovih pristašev tudi v slabih časih.

Pa „Lj. List“ našel je tudi dlako v vrstah „Novic“, ker so te omenile govorice, da bi znal ministerski predsednik grof Taaffe, ki je sedaj tudi vodja ministerstva notranjih zadev, morebiti oddati ta svoj drug posel drugemu „odličnemu politiku“ izmed poslaniških krogov.

Kdor je dotičen članek v „Novicah“ bral in videl, da smo gledé dogodeb pri zadnjih volitvah v soglasji z drugimi veljavnimi listi naše stranke obžalovali, da sedanji vladi smejo še nasprotovati njeni lastni politični uradniki, iz tega pa smo skleпали, da se more grof Taaffe osebno premalo brigati za take važne stvari, in z najbolj dobrohotnim namenom za grofa Taaffeja, za njegovo sistemo in državnozborsko večino omenili one govorice, pač ne bo mogel razumeti, kako bi nepristransk čitatelj iz onega stavka mogel podtikati to, kar nam je podtikal „Lj. List“. Vidi se, da srd govori iz vsake vrste in ne trezen razum o nalogi lista, kateremu bi mogla pripadati najvažnejša naloga med slovenskimi listi. Če nam „Lj. List“ iz groba kliče pokojnega očeta dr. J. Bleiweisa, zadovoljni smo s tem, vsak trenutek umaknemo se preradi bivšemu politiku „Novic“, vsaj bi imeli mnogo hvaležnejšega posla. — Toda nasproti bi zopet dr. Bleiweisu ne mogli privošiti pogleda na delovanje „Ljub. Lista“, lista, ki je med našim narodom po večinoma prestanim nasprotji med „starimi“ in „mladimi“, brez razumljivega povoda sejal nov razpor, ki je spodkopaval veljavo po vsi deželi ljubljenež gospoda deželnega predsednika bolj, kot nasproten mu „Slovan“ pa tudi bolj kot vsi našemu narodu sovražni nemški listi.

Koliko dobrega bi bilo mogoče doseči po „Lj. Listu“ za daljno bodočnost našega naroda, ako bi bilo pri njegovem vredništvu le nekoliko dr. Bleiweisovega očetovskega duha, obsegajočega ves naš mili narod; tako pa so se žalibog iskali — in konečno tudi našli povsod — nasprotniki. — Da bi bilo vendar kmalu drugače!

— (Gospod deželni predsednik baron Winkler) se je vrnil včeraj zjutraj z Dunaja, kjer je po opravkih bival 3 dni.

— (Kmetijski pouk za učitelje na Slapu.) Deželno predsestvo doposlalo je c. kr. okrajnim šolskim svetom sledeči razglas: Kakor poroča kranjski deželni odbor v 8. dan junija t. l. št. 3695, bode letos praktični kmetijski viši pouk v deželni sadjarski in vinarški šoli na Slapu vršil se od 17. avgusta do 5. septembra. V ta tečaj bode kakor vlani tudi letos sprejetih 14 učiteljev, ki v zavodu dobé hrano in stanovanje zastonj. Tisti učitelji morajo udeleževati se teoretičnega in praktičnega pouka ter koncem tečaja podvreči se skušnji, o katere vspehu ravnateljstvo poslušalcem izroči spričevala. Stroški za pot se povrnejo, kolikor bode mogoče. Ker rečena šola potrebne perila nima, naj vsak učitelj za svojo rabo sabo prinese brisače in servijete. To se c. k. okr. šolskemu svetu naznanja ter nalaga, da ljudskim učiteljem svojega okraja takoj poroča o bodočem tem pouku ter kakošni so prošnjam pogoji. Prosilci naj svoje do kranjskega deželnega odbora obrnene prošnje vložijo do 15. dne

Julija t. l. pri c. kr. okr. šolskem svetu, katere pa naj s prikladnimi nasveti nam predložijo vsaj do 20. julija t. l. Konečno se še pripomina, da tudi učitelji, ki v dobi za tečaj določeni še nimajo šolskih počitnic, morejo prositi in smejo za dobo tečaja dobiti odpust, če so bili vanj vsprejeti.

— (Skušnje v tukajšnji podkovski šoli) vršile so se dne 26. in 27. junija t. l. C. kr. deželna vlada imenovala je vodjo podkovske šole dr. vit. Bleiweisa prvosednikom, gospode c. k. deželnega živinozdravnika Wagnerja in učitelja podkovske šole Šlegelna, pa članom izpraševalne komisije.

26. dne junija delalo je skušnjo iz podkovstva 28 kovačev, vsi Slovenci iz Kranjskega, kateri se pa niso izšolali v podkovski šoli. Razun treh, kateri zamorejo po §. 12. ministerske naredbe od 27. avgusta 1873. l. po preteku enega leta skušnjo ponavljati, so bili vsi zadostno izvežbani. 27. junija pa je bila skušnja za učence podkovske šole. Bilo jih je enajst, in sicer devet Kranjcev, eden Primorec in eden Bosnjak iz Banjaluke. Osem je bilo stipendistov, trije obiskali so šolo na svoje stroške. Izprašani so bili iz podkovstva in ogledovanja klavne živine in mesa.

S prav dobrim vspehom prestali so skušnjo:

Babič Janez iz Kranja,
Brajda France iz Gorelc,
Samide Andrej iz Staregaloga,
Urbančič Valentin iz Brezovce,
Valenčič Ivan iz Hrušice na Primorskem,
Stariha Matija iz Coklevc.

Z dobrim vspehom:

Firic Anton iz Banjaluke (Bosna),
Kogovšek Miha iz Dravelj,
Vidmar Janez iz Praprot.

Z zadostnim vspehom:

Greljo Jože iz Borovnice,
Žumer France iz Viševka.

— (Zarad osnove obrtnijskih zadrug), potoval je g. Murnik pretekli teden v imenu trgovinske zbornice v logaškem okraji, kjer je c. k. okr. glavarstvo dotične obrtnike povabilo na 22. junija v Lož, na 23. dan junija v Logatec, na 24. dan junija pa v Idrijo. Razgovorov vdeležilo se je veliko število obrtnikov in pa en zastopnik okrajnega glavarstva in izrekli so se obrtniki zbrani v Logatcu, da osnujejo dve zadrugi, oni v Ložu da osnujejo tri zadruge, oni v Idriji pa da osnujejo štiri zadruge.

— (Ogled za določevanje črte nove okrajne ceste z Žirov v Logatec), sklenjen v deželnem zboru, prične se dne 13. julija. Razun vdeležencev, cestnih odborov in političnih oblasti odločil je deželni zbor za ta ogled gg. poslance: dr. Sameca, Fabera in M. Lavrenčiča in pa poročevalca in inženirja deželnega odbora.

— (Izvrševalni odbor narodnega kluba) zboruje danes, da stori dokončne sklepe zarad volitve v gorenjskih kmetijskih občinah. Kandidat, ki se bo priporočil za to volitev, določil se bo po željah večine volilcev, zato pa se tudi trdno nadejamo, da se bodo vsi oni volilci, ki so imeli drugače namene, zložili z večino vedoč, da le sloga daje moč! Gorenjci! rešite tedaj svojo zasluženo čast tudi pri tej volitvi!

† Janez Schuller, župnik na Trebelnem pri Mokronogu, neomahljiv rodoljub, izgleden duhovnik, ljubljenec svojih faranov in vsih, ki so ga poznali, umrl je dne 24. junija, svojega godú dan ob 6. uri zjutraj, v 60. letu svoje starosti, po dolgi bolezni. Blag mu spomin!

† (Gosp. dr. Ljudevit Crobath), advokat na Dunaji in upravitelj ustanovnine Knafelnove, umrl je dne 23. junija. Pokojni, rojen Ljubljčan, bil je brat naše zaslužne pisateljice gospé Luize Pesjakove. Lahka mu bila zemljica!

— (Vreme) postalo je za košnjo jako neugodno, ker več dni zaporedoma uže imamo dan za dnevom popoldne naliv z viharjem in bliskom.

— („Kres.“) Leposloven in znanstven list. Sodelovanjem prof. dr. Greg. Kreka in župnika Dav. Trstenjaka ureduje dr. Jakob Sket, c. kr. gimn. prof. v Celovci. Obseg 7. številke: „Arabela.“ Roman. Spisala Pavlina Pajkova. (Dalje.) — Pesni mladeniške ljubezni. A. Pin. — „Stari Džuldaš in njega sin Mamet.“ Povest iz življenja v srednje-azijatskih pustinjah. Ruski spisal N. N. Karazin, preložil † Fr. Jos. Remec. (Dal.) — „Napitnica.“ J. Kostanjevec. — „Božja poezija.“ A. Funtek. — „Národne pripovedke.“ Priobčuje Mat. Valjavec. — „O našem literarnem gospodarstvu.“ Spisal Fr. Podgornik. (Dal.) — „O rastlinskem vprašenji. Spisal M. Cilenšek. — „Noriški Tauriski niso bili Kelti.“ Spisal Davorin Trstenjak. — „Što, kaj, ča.“ Spisal J. Šuman. (Konec.) — „V spomin sv. Cirila in Metoda.“ Andrej Fekonja. — Drobnoti. — Izhaja v mesečnih zvezkih na 3—4 polah začetkom vsakega meseca; veljá 4 gold. na leto, 2 gold. na pol leta in se tudi lahko po snopičih po 40 kr. v knjigarnah kupuje. Tudi letnik 1882., 1883. in 1884. se še dobi, in sicer po 3 gld., prvi letnik nam je pa pošel.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Cesar podal se je v Išel, cesarjevič s cesarjevičino pa se je vrnil z Oggerskega nazaj v Laksenburg. — Druga nadomestilna volitev, namreč ona na mesto odstopivšega Schöffelna izvršila se je po precej hudem boju med liberalci in protisemiti, konečno zmagal je vendar liberalec nižeavstrijski, deželni poslanec Fischer, pa s pičlo večino 26 glasov. — Levičarski listi trudijo se v svojem zagovarjanji levičarske edinosti ali „zedinjene levice“ kazati javnosti, kolika so nasprotja med njenimi poslanci. Posebno se hudujejo sedaj časniki Pickertove stranke nad Chlumeckym, ker ta se očitno protivi prizadevanju levičarske poslance slišati v protiaavstrijski tabor, za njim pa je morebiti 30—50 poslancev. To pa bi bila ravno ona iz levice izrastla srednja stranka, na katero se hoče bajé grof Taaffe posebno opirati pri svojih večjih političnih akcijah.

Tudi o osebi prihodnjega predsednika pričel se je uže razgovor med časniki. Vladni krogi baje dr. Smolki niso posebno naklonjeni, ker je bil uže v minulem zasedanji preprizanesljiv proti surovosti levičarjev. Zdaj pa se je število Knotzevcev še prav izdatno pomnožilo in zato se ozira vlada po odločnejši osebi za to mesto; toda najti jo bo težko, zato pa še zmiraj ni nemogoče, da ostane predsednik dr. Smolka, pa z odločno naročeno napotnico. — Minuli teden proglasili so časniki skupni pastirki list vlani na Dunaji zbranih škofov (na čelu jim kardinal knez Schwarzenberg), v katerem je najbolj pomenljiv stavek, ki priporoča slogo med različnimi narodi. — Ta izjava bode zopet levičarske časnike, ki ne nehajo zagovarjati boja med narodi do skrajnosti in pa nadvladanja nemščine. — Kaj bo k temu rekel dvorni svetovalec Lienbacher?

Moravska. — V Brnu, kjer županuje c. kr. namestništva svetovalec Winterholler, napravili so ta-